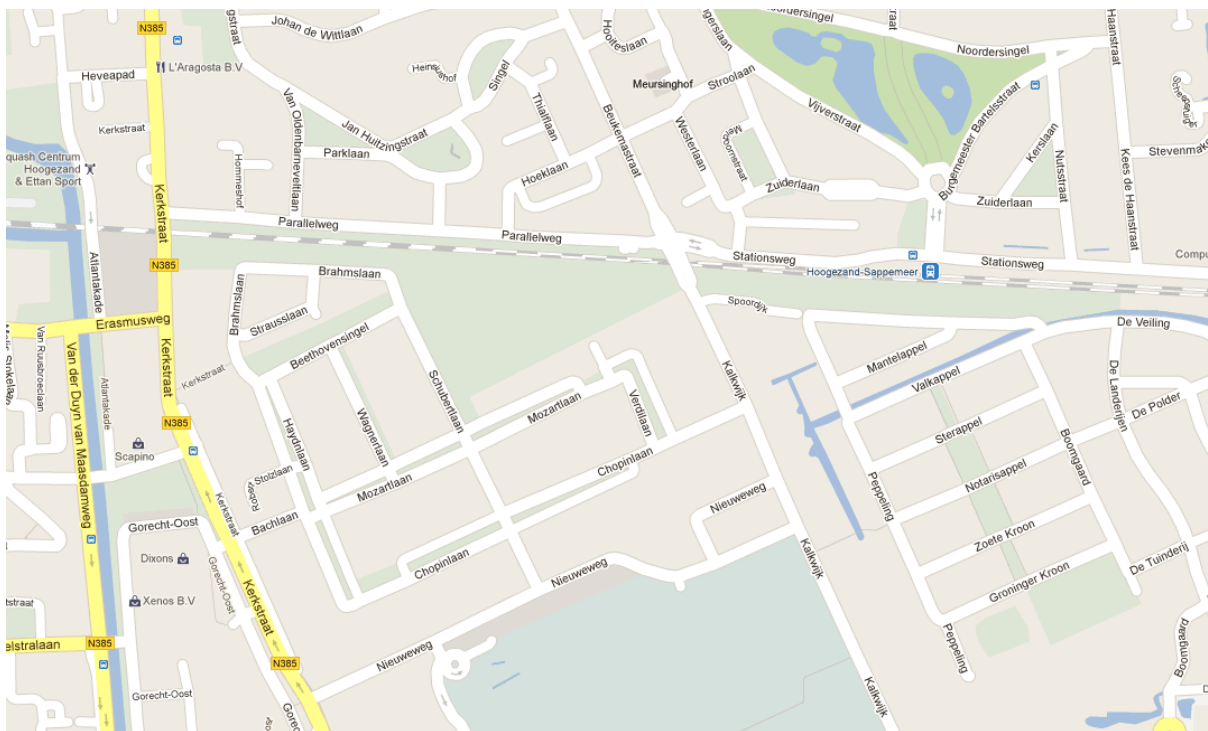

Historisch Archief Midden-Groningen

Lesbrief

Door het stof kruipen

Op onderzoek naar je eigen school

Inhoud

Inleiding

Algemene informatie

Opbouw van de les

Vorbereiding en lestips

Door het stof kruipen

Het straatbeeld van de verschillende dorpen in Midden-Groningen is in de loop der tijd vaak veranderd. Sommige gebouwen staan er al eeuwen en anderen zijn net gebouwd. De omgeving verandert voortdurend en een paar jaar na die verandering kunnen we ons eigenlijk niet meer voorstellen hoe het er vroeger precies uit zag.

We zouden 'al die oude troep' natuurlijk gewoon weg kunnen gooien, maar hoe leuk is het om te zien hoe je eigen huis er uit zag in het jaar 1900 of er achter te komen dat er destijds misschien wel koeien of schapen graasden. Daarom bewaren wij als archief oude foto's en plattegronden.

Met deze les kunt u het Historisch Archief Midden-Groningen met groep 5 of 6 bezoeken. De kinderen gaan aan de hand van oude en nieuwe plattegronden en foto's op zoek naar veranderingen die de tijd met zich heeft meegebracht.

Het programma sluit aan bij de volgende kerndoelen:

Kerdoel 1: Nederlands

De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

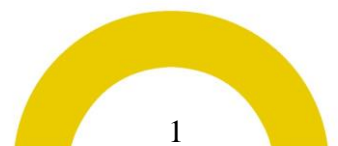
Kerdoel 51: oriëntatie op jezelf en de wereld – tijd

De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.

Kerdoel 56: kunstzinnige oriëntatie

De leerlingen verwerven enige kennis over een krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Algemene informatie

Doelgroep	Groep 5 en 6
Duur	1,5 uur
Vorm	<ul style="list-style-type: none">• Inleidend kringgesprek op school + foto's of tekeningen maken• Les in het archief• Evaluerend kringgesprek op school
Kosten	Geen
Reservering	Rachel Hiemstra of Teade Smedes E-mail: historischarchief@midden-groningen.nl Telefoon: 0598-373683

Opbouw van de les

Deze les bestaat uit vijf stappen. Neem deze van tevoren door, zodat u en de leerlingen goed voorbereid zijn.

Stap 1: voorafgaand aan het archiefbezoek

De leerlingen maken een tekening of foto van het schoolgebouw als voorbereiding voor een opdracht in het historisch archief.

De leerlingen maken de eerste vragen van het werkblad en deze worden besproken in een (kring)gesprek. Extra tips en informatie vindt u bij de lestips.

Stap 2: in het archief, inleidend

Er wordt teruggekoppeld naar stap 1 en het programma wordt uitgelegd.

Stap 3: in het archief, in groepjes

Bij deze opdracht gaan de leerlingen (in groepjes van zes) aan de slag met twee plattegronden, een oude en een meer recente. Voor de keuze van de plattegronden moet u vooraf met ons overleggen. Wij zorgen er dan voor dat plattegronden en kopieën daarvan klaarliggen.

Stap 4: in het archief, in tweetallen

Bij deze opdracht gaan de leerlingen (in tweetallen) aan de slag met een door de leerlingen zelf gemaakte foto of een tekening van de school (of het gebouw dat met ons is afgesproken en dat de leerlingen zelf hebben nagetekend / gefotografeerd). Ook dit kan het beste vooraf met ons worden overlegd, zodat alles op tijd klaar ligt.

Stap 5: afsluiting

Deze stap kan worden gevolgd als afsluiting van het bezoek, als nabespreking in de klas (of in het archief), afhankelijk van de tijd. Wij horen graag hoe u en uw leerlingen het bezoek hebben ervaren.

Vorbereiding en lestips

1. Van tevoren bespreken met een archiefmedewerker:
 - a) Datum/tijd
 - b) Groep(en)/aantal kinderen
 - c) Van welke plattegronden en foto's/ tekeningen wordt gebruik gemaakt
2. Wij vinden het prettig als u zorgt voor een aantal begeleiders, bij voorkeur 1 begeleider op 7 of 8 leerlingen (inclusief de leerkracht).
3. Potloden, een harde ondergrond om op te schrijven en opdrachtenbladen zijn aanwezig.
4. Het is fijn als u de leerlingen van tevoren de standaard gedragsregels vertelt (niet rennen, stil zijn als iemand iets vertelt et cetera), maar wij herhalen deze ook nog.
5. Verdeel de groep van tevoren in 4 groepen voor de ene opdracht en in tweetallen voor de andere opdracht. Dit voorkomt onrust in het archief.
6. Informatie om te bespreken voordat u naar het archief gaat:
 - a) Welke verwachting hebben de leerlingen?
 - b) Wat vindt men in een archief?

Bijv. brieven, tekeningen, foto's, plannen van aanleg van de wijk waarin je woont, vergunningen voor het bouwen van huizen, plattegronden, informatie over wanneer iemand is geboren, getrouwd of overleden, films en geluidsopnamen etc. Al deze documenten gaan over belangrijke gebeurtenissen uit de geschiedenis en meestal is er overal maar één van. Daarom zijn ze zo bijzonder.
 - c) Wat is het verschil tussen een archief en een museum?

Musea en archieven houden zich beide bezig met het bewaren van erfgoed en dus de geschiedenis. In een museum vind je echter vooral echt 'dingen', zoals schilderijen, meubels en beelden. Terwijl je in een archief voornamelijk 'papierwerk', beeld en geluidsopnamen vindt met informatie over de gemeente en mensen en bedrijven die zich hier gevestigd hebben. Nu denk je natuurlijk, maar dat laatste kun je ook in een museum vinden. Dat klopt! Het belangrijkste verschil is dan ook dat een museum hetgeen bewaart om het direct te laten zien aan het publiek. Ze stalt het uit in mooie vitrines. En de stukken in een archief liggen allemaal achter een dikke deur in een kluis. Mensen kunnen het wel komen bekijken, maar vaak alleen op afspraak.
 - d) Waarom bewaart men stukken in een archief?

Zo kan men begrijpen waarom men vroeger dingen heeft gedaan en hoe men dat deed. Men weet nu bijvoorbeeld waarom het oude Winschoterdiep is gedempt of wanneer de spoorlijn is aangelegd. Als men de papieren van lang geleden niet had bewaard wist men nu het antwoord niet op deze vragen.

Voorbeeld van een oude foto uit 1950: De J. Albrondaschool van meester Bos in Kiel-Windeweer uit de beeldcollectie van het Historisch Archief Midden-Groningen